

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Thesavrvs Casvum Conscientiæ

Continens Praxim exactissimam De Censvris Ecclesiasticis, Aliisque
Poenis, & Canonicis impedimentis, in Septem Libros distributus ...

Sayer, Gregory

Venetiis, 1627

Pio, Ac Benevolo Lectori S.

urn:nbn:de:hbz:466:1-13883

P I O , A C B E N E V O L O
Lectōri S.

CVm meam in scribendo rationem abundè satis in libris de Sacramentis in Communi, quos superiori ætate edidi, exposuerim, eam nūc aut longior oratione declarare velle, aut plura in eius rei confirmationem adijcere, non solum minus necessarium, sed etiam superfluum omninò iudicavi. Quia verò dum reliquos tomos, quos tunc promissimus, in lucē emittere studeremus, nonnulli sæpius graues, doctiq; viri (quorum apud me plurimum semper valuit, & valere debet auctoritas) vehementer instabant, vt scholasticis illi disputationibus, & cum hæreticis concertationibus, ad tempus dimissis, de quibus multa à doctissimis viris subtiliter sunt hæcenus disputata, eruditèq; conscripta; ad molem potius doctrinam, (de qua licet multi sparsim scripserint, vix tamen, aiebant, esset aliquid his temporibus ita abundè & accommodatè, prout res ipsa postulat elaboratum,) exornandam, perficiendamq; ingenium, ac studium accommodarem, facere non potui, quin te, & de illorum dilatione admonerem, & huius etiam noui instituti mei causam, vno aut altero verbo explicarem. Et quidem vt ingenuè fatear, deterruit me primò non tam rei nouitas, quàm labor immensus, quem necessariò subiturum me fore animaduerteteram, si rem tam arduam ac prolixam aggredi vellem; detinebat etiam imbecillitatis propriæ cogitatio; postremò non ignorabam fore permultos, quibus hic labor noster non probaretur; aliquos etiam fortassis contra esse dicturos. Ex aduerso autem commouebat me rei magnitudo, vrgebat etiam amicorum, eorumque grauium, ac religiosorum crebra, & importuna sollicitatio; incitauit denique proximorum, ac præsertim conciuium meorum in Ecclesia Anglicana laborantium Sacerdotum, ac nostra etiam non parua vtilitas. Quæ sanè omnia cum plurimum apud me possent, tum certè hoc vltimum ita me perpulit, vt facillè maleuolorum liuores contemnerem, & labores, ac difficultates omnes, quæ plurimæ, ac maximæ ante oculos versabantur in tanta prouincia sustinenda, deuorarem, cum etiam si opus esset, pro illorum bono vitam propriam libentissimè exponerem.

Opus autem hoc Morale, quod **THESAVRVM CASVVM CONSCIENTIAE** inscripsimus, in tres tomos diuisum, quorum hic primus, qui de Censuris ecclesiæ, & irregularitatibus, alijsque penis & impedimentis Canonicis est, ita abundè, clarè, ac dilucidè materiam hanc tractat, dubitationes dissoluit, casusque plurimos (nec dicam omnes) explicat, vt nihil amplius in tanta rerum varietate, obscuritate, & difficultate, prudens, ac studiosus lector desiderare possit. Quoniam verò intentionis nostræ est, fidelium conscientijs in hoc, quod suscipimus opere, pro viribus nostris subuenire, non putauimus conuenire orationis vbertatem conseruari, sed nudam sinceramque veritatem stylo simplici proprio, ac resolutionis, & breuitatis pleno (prout nobiles multi Theologi, ac prudentes scriptores consueuerunt) declarare, eandemque semper tum grauissimorum virorum auctoritatibus confirmare, tum etiam firmis, solidisque (pro ingenij nostri imbecillitate) argumentis & rationibus comprobare studuimus. In sententijs vero auctorum recensendis, omni studio vsus sum, vt quid vnusquisque senserit, breuiter ac succinctè exponerem; Id autem vt melius, fideliusque præstarem, omnè operam & diligentiam adhibui, vt auctores ipsos non semel sed sæpius perlegerem, & attentius considerarem. In aliorum verò placitis, & opinionibus, vel confirmandis, vel confutandis, ea semper vsus sum modestia, vt quantum momenti & veritatis habeat cuiusque sententia, fideliter exponerem, prudentisque lector simul intelligeret, me nihil minus facere velle, quàm cõtendere, & aliorum opiniones refutare, (hoc enim viri religiosi grauitate, & modestia indignum esse iudicavi,) sed solum veritatis inuestigandæ studio quid probabilius, & verisimilius sit in sententiarum varietate ostendere. Quapropter cum nobis placeret magis nullum in specie Doctorem, & auctorem impugnandum, citare, quia tamen id sine magna & ernditionis debitæ, & vtilitatis legentium iactura præstare non potuimus, nonnunquam etiam amicorum testimonia referre, & refellere vel inuiti compellimur. Sanctum quippe est (teste Philosopho) veritatem amicitix anteponere. Vnde ni fallor vulgatum illud axioma manauit, *Amicus Socrates, amicus Plato, sed magis amica veritas*. In eo namque loco de Platone, eiusque Idæis, licet auctoris nomine tacito, loquebatur. Hæc omnia nos quantum in nobis est, in hoc opere præstare conati sumus. An verò res pro voto successerit, lectoris iudicio relinquimus, quem etiam magnopere rogamus, vt si quid boni, & vtilitatis ex eius lectione accipiat, id totum Deo Optimo Maximo, a quo omne datum optimum emanat, acceptum referat, sin autem aliquid minus elaboratū inueniat, id ingenij nostri imbecillitati ascribat, ignoscat, & corrigat. Vale.

Ex celebri Cenobio S. Georgij Maioris Venetiarum.